

Między książkami

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W OPOLU

Nie daliśmy się pandemii. Zwyciężyliśmy

Rozmowa

Tadeusz Chrobak, dyrektor Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu.

Myślę, że w historii Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej takiego roku jak kończący się 2020 jeszcze nie było. Jak daliście sobie radę w warunkach pandemii?

To było duże wyzwanie. Musieliśmy odkryć nowe sposoby funkcjonowania i zastoso-ować nowe działania. Trzeba było m.in. zmierzyć się z ograniczeniem dostępu Czytelników do zbiorów. Były w tym rok takie okresy, gdy biblioteka była z konieczności zamknięta. Szukaliśmy innych rozwiązań, dając możliwość korzystania ze zbiorów cyfrowych. Na naszych platformach cyfrowych każdy czytelnik dostawał kod i mógł z zasobów biblioteki korzystać. Jednocześnie, kiedy to tylko było możliwe, dbaliśmy o to, aby zbiory tradycyjne trafiały na nasze półki i do rąk Opolan. I to też się udało. Ostatecznie wyszliśmy z tego dużego wyzwania zwycięsko.

Mimo potężnych trudności związanych z pandemią nie ustały również – i to prowadzone w różnych cyklach – spotkania z ciekawymi ludźmi. Świetnie się sprawdził ustawiony w sąsiedztwie biblioteki namiot.

Nie zaprzestaliśmy ani na chwilę zarówno promocji

naszych zbiorów, zwłaszcza nowości, jak i biblioteki. Przeznaczaliśmy na to pieniądze z programów ministra kultury. Dostaliśmy je także na nasz opolski sztandarowy program: Zaczytane Opolskie. Łącząc te programy, mieliśmy bardzo dużo spotkań literackich, historycznych i naukowych – jak długo było można – bezpośrednio, potem hybrydowych. Odkryliśmy spotkania w namiocie, które pozwalały na uczestnictwo większej liczbie osób przy zachowaniu reżimu sanitarnego. Władze samorządowe nam pomogły i dzięki temu zakupiliśmy namiot na stałe, wraz z wyposażeniem. Mam nadzieję, że to pozwoli także w przyszłym roku prowadzić spotkania w klimatycznych ogrodach biblioteki. Chciałbym Zarządowi Województwa z panem marszałkiem Bułą na czele bardzo podziękować za to, że nas wsparł kwotą około 700 tys. zł przy zakupie różnych urządzeń, które pozwalają nam działać zarówno tradycyjnie, jak i online.

Które ze spotkań Pan przeżył najmocniej?

Spotkanie z Mariuszem Szczygłem, które spowodowało swoisty najazd na bibliotekę. Nie wystarczyło miejsc w namiocie i uczestnikami zapełnił się cały ogród, który z myślą o nich nagłośniliśmy. Tradycyjnie ważnym wydarzeniem były też promocje kolejnych tomów „Kresowej Atlantydy”.

FOT. WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA OPOLU

Bardzo nas cieszy, że pan profesor Stanisław Nicieja właśnie u nas tej promocji dokonuje. Ale bardzo ciekawych spotkań było bardzo wiele, by wymienić tylko te z Michałem Rusinkiem, Marcinem Kydryńskim i Michałem Nogasem. To są nazwiska, które przyciągają publiczność wszędzie w kraju. Spotkanie historyczne z udziałem Tomasza „Kuby” Kozłowskiego było odpowiedzią na zapotrzebowanie środowisk i organizacji kresowych. Dla każdego było coś ciekawego.

Jak czytelnicy przyjęli spotkania online?

Trochę się bałem, czy w mnogości różnych wydarzeń online oferta biblioteki spotka się z pozytywnym odzewem naszych Czytelników. Liczba wejść zarówno w trakcie spotkań, jak i później, wskazuje, że ta propozycja swoich odbiorców znalazła. To jest powód do satysfakcji, że nie działamy w próżni.

Kiedy pandemia ostatecznie ustąpi trudno przewidzieć. Jakie są w tej per-

spektywie plany biblioteki na rok 2021?

Mamy program działania, który w założeniu jest hybrydowy. Chcemy zapewnić zarówno tradycyjny, jak i cyfrowy dostęp do zbiorów. Podobnie jesteśmy gotowi zarówno do bezpośrednich kontaktów i spotkań z Czytelnikami, jak i w formie online. Wciąż będziemy szukać takich rozwiązań, których jeszcze nie podejmowaliśmy, by nadal bibliotekę i czytelnictwo promować. Nasza biblioteka ma charakter regionalny i wspiera pro-

mocję czytelnictwa w województwie. Na przyszły rok podwojone zostało finansowanie na „Zaczytane Opolskie”. Dzięki temu – podobnie jak w 2020 – do małych bibliotek w małych miejscowościach dotarły takie osoby, które bez tego programu nigdy by się tam na spotkaniach z Czytelnikami nie znalazły.

Na jakie przyszłoroczne wydarzenia już może Pan Czytelników do WBP zaprosić?

Mogę tylko powiedzieć hasłowo, że idziemy w kilku kierunkach. Planujemy cykl spotkań związane z literaturą, z mozaiką językowo-kulturową. Nie zabraknie także historii, bo ona zawsze spotyka się z dużym zainteresowaniem. Chcę szczególnie zwrócić uwagę na program „Cuda Wianki” związany z mitologią słowiańską, skandynawską, germańską. Ponieważ w ramach Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej działa Biblioteka obcojęzyczna, chcemy iść w tym kierunku, by odpowiadać nie tylko na potrzeby mieszkańców, ale też przybyszów z różnych krajów, którzy obecnie przebywają w Opolu. Swoją dotychczasową działalność – łącznie z organizacją Wiosny Austriackiej – będzie kontynuowała Biblioteka Austriacka w Opolu. Już czynimy przygotowania do zapraszania ciekawych gości, ale na konkretne nazwiska jest jeszcze zbyt wczesnie. ©©

Wojewódzka Biblioteka Publiczna wznawia działalność

21 grudnia 2020 r. wznawia działalność Wypożyczalnia Główna Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu (ul. Piastowska 18). Jest to dobra wiadomość dla czytelników, którzy od kilku tygodni pozbawieni byli możliwości wypożyczenia i zwrotu książek (przypominamy, że do 28.12.2020 r. przedłużony został termin zwrotu wypożyczalnych książek, bez konsekwencji finansowych).

Wypożyczalnia będzie czynna w godzinach, do których wszyscy są przyzwyczajeni, czyli od poniedziałku do piątku od 9.00 do 19.00. Na wszystkich czeka spora liczba nowości, które w ostatnim czasie trafiły do Biblioteki. Oprócz zbiorów w formie papierowej Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Opolu umożliwia też swoim czytelnikom korzystanie z baz e-książek – Legimi oraz IBUK Libra. Wielu z Państwa w czasie zamknięcia Biblioteki przekonało się do tej formy korzystania z literatury.

Kody dostępu do obu baz są wydawane w Wypożyczalni Głównej – można po nie przyjść osobiście, można też uzyskać je mailem lub telefonicznie (77 40 66 435, wypożyczalnia@wbp.opole.pl).

Niestety, ze względu na obostrzenia sanitarne, jeszcze nie będzie otwarta Czytelnia Główna oraz Dział Informacyjno-Bibliograficzny WBP w Opolu. Nie oznacza to jednak braku dostępu do zbiorów oraz usług oferowanych w tych agendach. Bibliotekarze WBP mogą realizować Państwa kwerendy

i zapytania bibliograficzne drogą elektroniczną. Możliwe jest także zamawianie skanów z księgozbioru podręcznego czytelnicy oraz Działu Informacyjno-Bibliograficznego. Prośby w tej sprawie prosimy kierować na adres: informacja@wbp.opole.pl, tel. 77 40 66 426.

O wszystkich zmianach będziemy Państwa informować na naszym Facebooku oraz stronie internetowej biblioteki wbp.opole.pl. Zachęcamy więc do śledzenia bieżących informacji.

Wypożyczalnia Główna (ul. Piastowska 18) tel. 77 40 66 435, wypożyczalnia@wbp.opole.pl
poniedziałek – piątek 9.00-19.00.

Biblioteka Austriacka (pl. Piłsudskiego 5) tel. 77 47 47 085, ba@wbp.opole.pl
- poniedziałek, środa 10.00-18.00;
- wtorek, czwartek, piątek 10.00-16.00.

Biblioteka Muzyczna (Rynek 1) tel. 77 45 42 757, bm@wbp.opole.pl

- poniedziałek, środa, piątek 12.00-16.00;
- wtorek, czwartek 14.00-18.00.

Biblioteka Obcojęzyczna (ul. Końskiego 34) tel. 77 45 39 194, bo@wbp.opole.pl
- wtorek, czwartek 11.00-18.00;
- poniedziałek, środa, piątek 11.00-16.00.

Dział Informacyjno-Bibliograficzny tel. 77 40 66 426, informacja@wbp.opole.pl
- poniedziałek – piątek 8.00-15.00 . ©©

Troska. Nie wojna

Dyskusja

„Dzisiaj doświadczamy bardzo silnego poczucia obcości. Nagle bardzo bliskie osoby traktujemy jako obcych, bo być może są nosicielami tego niewidzialnego wirusa i nam zagrażają. Czeka nas potężna rewolucja moralna”.

Sierpień 2020. W Polsce wrze. Trwają manifestacje w obronie mniejszości LGBT, będące następstwem co najmniej dyskusyjnej kampanii prezydenckiej. W tle - pandemia, wcale nie w odwrocie. Do księgarń trafia „Obcy, inny, wykluczony” autorstwa prof. Magdaleny Środy.

21 listopada, miesiąc po publikacji kontrowersyjnego wyroku TK naruszającego tzw. kompromis aborcyjny. Na ulicach wielu polskich miast trwa Strajk Kobiet, a liczba zakażeń covid-19 dramatycznie rośnie.

W takim kontekście połączyliśmy się z profesorem Magdaleną Środą, aby porozmawiać o najnowszej książce.

- Odniosłam wrażenie, że to jest najlepszy moment na tę książkę - zauważyła już na samym początku spotkania doktor Magdalena Piejko-Płonka, socjolożka z UO, którą zaprosiliśmy do prowadzenia spotkania.

- Rzeczywiście ta książka stała się dziwnie aktualna - zgodziła się nasza gościni, zauważając jednocześnie, że początki tej publikacji sięgają wykładu, jaki wygłosiła przed laty na konferencji w Stambule, gdy Turcja starała się o członkostwo w UE. Wykład, poświęcony wartościom europejskim, takim jak: gościnność, miłość bliźniego, tolerancja czy prawa człowieka, sprowokował wiele pytań o drugie oblicze Europy, wcale nie takie gościnne. Europy zaborczej, ekspansywnej. Europy, która miała kolonie i która w jednym stuleciu do-

Doktor Magdalena Piejko-Płonka i profesor Magdalena Środa w rozmowie z czytelnikami WBP.

prowała do dwóch ogromnych totalitaryzmów.

- Tak więc z takiego optymistycznego punktu wyjścia, gdzie miałam zachwycić się nad cudownymi europejskimi wartościami, przeszłam do tej mrocznej strony, do rewersu naszej cywilizacji. A właściwie do rewersu humanizmu europejskiego, który okazał się być niesłychanie zbrodniczy, z czego nie do końca zdajemy sobie sprawę - tłumaczyła profesor Magdalena Środa.

Czy jesteśmy gotowi na to, żeby zerwać te zasłony i spojrzeć na te nasze dziedzictwo? - pytała dr Magdalena Piejko-Płonka. - Czy ta książka jest wygodna dla ludzi?

- Na pewno nie - odpowiedziała bez wahania nasza gościni, przywołując Jedwabne jako przykład tego, z jaką trudnością przychodzi nam zrozumienie, że czasami musimy wziąć odpowiedzialność za czyny naszych przodków. - Jako wspólnota budujemy swoją tożsamość na pamięci - tłumaczyła - Jesteśmy dumni z Pola-

ków którzy walczyli tu i tam, zwyciężali albo ginęli bohaterstwo. Będąc dumni z powodu czynów, na które nie mieliśmy wpływu musimy też ponosić konsekwencje mrocznej strony naszej historii.

Jak wspomniała nasza gościni - gdy prace nad książką zmierzały już ku końcowi, w polskiej debacie pojawiła się kategoria obcego jako figura polityczna. Najpierw był to gej, następnie gender, uchodźcy, LGBT. Obecnie zdaniem profesora mierzymy się z zupełnie nową kategorią obcego.

- Dzisiaj doświadczamy bardzo silnego poczucia obcości. Ludzie przestali się przytulać, całować, witać, podawać rękę - zauważyła nasza gościni, nawiązując do pandemii. - Ten strach przed obcymi - już nie w postaci uchodźców, imigrantów czy gejów, ale przed bliskimi, którzy mogą być obcy z powodu wirusa - on się nagłe nam wszystkim unaocznił.

Na pytanie prowadzącej gdzie zatem szukać nadziei w tej sytuacji, profesor Środa odpowiedziała: w trosce. Odniosła się tym samym do faktu, że najlepiej z pandemią radzą sobie te rządy, które swoją taktykę opierają nie na wojnie z niewidzialnym wrogiem, a na trosce.

- Myślę, że stoimy przed potężną rewolucją moralną - i być może pandemią ją przyspieszy - która to rewolucją będzie polegała na uczynieniu troski i empatii zasadniczym elementem naszych postaw moralnych - podsumowała nasza gościni.

Zapis całej rozmowy dostępny jest na Facebooku Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej (facebook.com/wbpopole). ©©

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

KALENDARIUM

GRUDZIEŃ 2020 - STYCZEŃ 2021

17.12.2020 - 06.01.2021

Biblioteka Austriacka WBP oferuje trzy prelekcje multimedialne online o zwyczajach i kulturze: ● Adwent w krajach niemieckiego obszaru językowego, ● Boże Narodzenie w Austrii, Niemczech i Szwajcarii, ● Cicha noc, święta noc - historia najbardziej znanej kolędy.

Wszystkim zainteresowanym po zgłoszeniu przesłany zostanie nieodpłatnie link do wykładu: ba@wbp.opole.pl lub tel. 77 47 47 085.

4-17.01

„Ferie zimowe z Biblioteką Austriacką” - wydarzenia online dla dzieci (FB Biblioteki

Austriackiej). Informacje: www.ba.wbp.opole.pl, tel. 77 47 47 085.

28.12.2020, GODZ. 16.00

POETRY TO INSPIRE - online coaching: https://www.facebook.com/ObcojezycznaOpole/ Biblioteka Obcojezyczna WBP

WYSTAWY

- 65-lecie Opolskiego Oddziału Związku Literatów Polskich Galeria WuBePe, ul. Piastowska 20.
- Agatha Christie. Królowa zbrodni Mała Galeria WBP, ul. Piastowska 18.
- Wieś opolska na dawnej poczcie. Ze zbiorów Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Opolu Galeria „Schody”, ul. Piastowska 18.

Na naukę niemieckiego nigdy nie jest za późno

Biblioteka Austriacka

W ramach postanowień noworocznych zauważalne jest zazwyczaj wzmożone zainteresowanie uprawianiem sportu i nauką języków obcych.

Do Biblioteki Austriackiej w Opolu trafia wówczas wiele osób, które poszukują odpowiednich podręczników, samouczków, audiobooków i filmów, dzięki którym mogą szybko, metodycznie i bez wielkiego wysiłku rozpocząć naukę języka niemieckiego.

Wybór jest ogromny, więc każdy znajdzie coś dla siebie. Bardziej zaawansowani językowo mają do dyspozycji kilkadziesiąt tytułów prostych lektur: kryminałów, romansów i śmiesznych historyjek, które podczas czytania można jednocześnie odsłuchać. Wiele osób chce także sprawdzić

swoją poziom znajomości języka przed przystąpieniem do certyfikatu. Dla nich biblioteka posiada w zbiorach najbardziej aktualne publikacje z zestawami testów z kluczami odpowiedzi. A gdy już ktoś przejdzie przez wszystkie poziomy zaawansowania, ma wówczas do czytania i oglądania kilkanaście tytułów książek literackich i fachowych, filmów DVD oraz czasopism informacyjnych z Austrii, Niemiec i Szwajcarii.

A gdy zapał do nauki szybko się wypali? Osoby, które nie mają zbyt dużo motywacji do nauki samodzielnej, mogą uczestniczyć w organizowanych popołudniami grupowych (także w formie zdalnej) kursach językowych. Zainteresowani mogą przyjść do mieszczącej się przy pl. Piłsudskiego 5 Biblioteki Austriackiej lub zadzwonić pod nr 77 4747085, nie czekając na Nowy Rok. ©©

Niech żyje młodość!

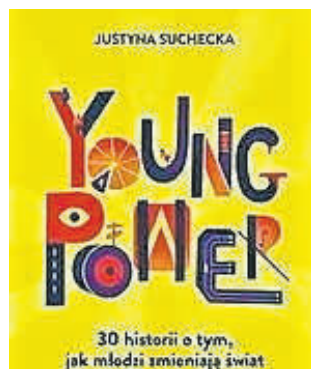
Nowości WBP Opole

Sięga „tam, gdzie wzrok nie sięga”. Bywa „wśród kamieni rwałym światłem strumyka”. A jak prezentuje się młodość w książkach, które rekomendujemy?

Young Power Justyny Suheckiej to 30 ze swadą opowiedzianych „historii o tym, jak młodzi zmieniają świat”. I dzieło w pewnym sensie „prorocze”, bo zapewne jeszcze nie raz usłyszymy o spektakularnych sukcesach „bardzo młodych!”, tzn. urodzonych w XXI w., naukowców, artystów, działaczy społecznych.

„Co robi drzewo podczas snu?”, „Gdzie mieszka wiatr?”, „Czy kapelusze marzy, by znaleźć się na głowie króla?”. „Po co Pan Bóg zrobił komary?”. W zdumiewającym fenomenie dziecięcej ciekawości kryją się poetyckie piękno i filozoficzna głębia. Jolanta Bonar i Anna Buła, autorki publikacji pt. Edukacyjna wartość dziecięcych pytań, podpowiadają, jak dorośli powinni wspierać i doskonalić u najmłodszych samodzielne, twórcze myślenie.

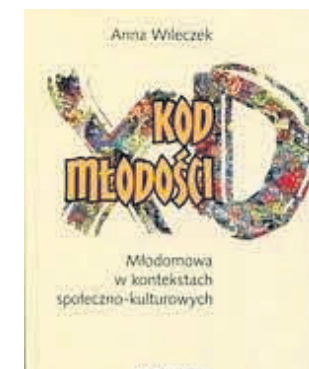
W zredagowanym przez Katarzynę Burską i Bartłomieja Cieślę zbiorze artykułów pt. Kreatywność językowa w przekazach inter-

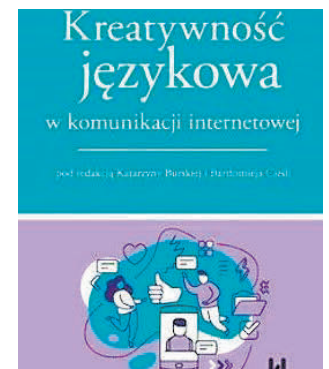
netowych znalazły się opisy „dziecięcych” i „młodzieżowych” zastośowań tzw. netmowy. Np. dokonana przez twórców słownika dla najmłodszych z Oxford University Press analiza niekonwencjonalnego

i wykraczającego poza ramy „cyberprzestrzeni” posługiwania się przez dzieci „hasztagiem”, uznanym za „dziecięce słowo 2015 r.”. Polska „młodomowa” - żywa, twórcza, zabawna, a zarazem bar-

dzo kontrowersyjna. Język, którego każdy użytkownik „może czuć się artystą”, jak czytamy w Kodzie młodości autorstwa Anny Wileczek. Książka jest dogłębnym naukowym omówieniem „młodzieżowej” od-

miany polszczyzny, przy czym kategorie „młodości”, „młodzieżowości” i „młodzieżowości” autorka stosuje też w odniesieniu do języka ludzi młodych „duchem”, a nie metryką (zjawisko kidult). ©©